

[Gert Petersen]

som vistnok vandt valget bl. a. på at love at reducere det amerikanske militærbudget.

Men penge siger jo ikke alt, og det er nok så meget de konkrete tiltag, som tiltrækker sig interesse. Her vil jeg pege på sådanne teknologiske gennembrud i USA som Trident u-båden, det nye C4 Trident missil, de såkaldte cruise missiles, som er forsøgt oversat til dansk ved stifinderraketter eller bærelansraketter – jeg synes, at ordet stifinderraketter er meget rammende, jeg skal komme tilbage til dem – og endelig neutronbomben.

Det britiske institut for strategiske studier, Institute of Strategic Studies, som jeg i det følgende vil bruge som hovedkilde, også fordi jeg aldrig har været ude for, at man på vestlig side har anfægtet instituttets oplysninger, anslår, at De Forenede Stater i begyndelsen af 1980'erne vil råde over ca. 14.000 nukleare sprængladninger, altså sprængladninger med enten atombombeudløsning eller brintbombeudløsning. Desuden må man fastslå – det er i al fald min faste overbevisning, at både cruise missile og neutronbombe udgør kvalitative spring i udviklingen ganske som i sin tid den første atombombe.

Heroverfor står så den sovjetiske oprustning. Det ses af instituttet for strategiske studiers oplysninger, at der ikke på noget punkt er tale om kvalitative spring i stil med de amerikanske, måske undtaget Backfire flyvemaskinen, men af den produceres der kun ca. 25 om året. Derimod er der tale om en kraftig oprustning af flåden, og der er tale om en udvikling henimod øget præcision for de konventionelle våben, men stadig langt efter USA. Det britiske institut anslår, at Sovjetunionen i begyndelsen af 1980'erne med det nuværende udviklingstempo og de planer, man kender til, vil råde over ca. 7.500 nukleare sprængladninger, altså vil der stadig væk være tale om en ganske enorm amerikansk overlegenhed. Kun i selve Europa er der tilsyneladende tale om en talmæssig østlig overlegenhed, når det gælder soldater, tanks og fly, men den forrykkes også her af styrkeforholdet på det nukleare område, idet man regner med, at NATO, dvs. USA, råder over ca. 7.000 taktiske atomvåben placeret i Europa mod ca. 3.500 på den anden side placeret i Warszawapagtens område.

Der er også tale om en række kvalitetsforskelle i våbenudstyr i Atlantpagtens favør. Man også her må det afgørende være, som

det siges af instituttet for strategiske studier, at området ikke kan betragtes isoleret.

Under alle omstændigheder forekommer den fortsatte oprustning yderst faretruende, også fordi den er ulogisk selv set ud fra terrorbalancens eget synspunkt. Man regner med, at der i dag er opmagasineret nuklear sprængkraft svarende til 15 t gammeldags trotyl pr. indbygger på hele kloden, og så er spædbørn og oldinge iberegnet. Man kan spørge: kunne denne terrorbalance, denne frygtbalance, egentlig ikke opretholdes med bare en sprængkraft, der svarer til ½ t trotyl pr. indbygger, hvorfor 15 t?

Man må spørge: hvorfor den bestandige forøgelse af sprængkraften? Hvorfor disse nye forsøg på gennembrud? Hvorfor arbejder rustningsindustrien under højtryk, og hvorfor opnår rustningslobbyerne så ofte gode resultater set fra deres synspunkt?

Inden jeg besvarer de spørgsmål, vil jeg godt gennemgå to eksempler på sådanne gennembrud. For det første den omtalte cruise missile raket, som jeg altså vil oversætte ved stifinderraketten. Det er i og for sig en gammel historie, den har eksisteret igennem mange år, men den er blevet til noget helt nyt i kraft af udviklingen af elektroniske mikrokredsløb, som monteres i raketten med det resultat, at den er i stand til efter en indkodet kurs at finde vej under selv de mest komplicerede forhold og ramme sit mål med en hidtil uovertruffen præcision. Desuden bevæger denne stifinderraket, hvis rækkevidde er på 2.500–4.000 km, sig meget lavt, under et normalt radarsigte. Der er foreløbig, jeg siger udtrykkelig foreløbig, tale om et amerikansk patent, hvis man må bruge det udtryk, men der er ingen som helst tvivl om, at en masseproduktion af stifinderraketten vil vende op og ned på den såkaldte balance og skærpe og forøge kaprustningen.

Et andet eksempel, som jeg vil fremhæve, vedrører neutronbomben. Herom er det blevet sagt af den danske udenrigsminister, og jeg ser, at senest har statsministeren fortalt den amerikanske præsident det, at det bare er en anden slags atombombe. Dermed har man både sagt, at vi ikke vil have den placeret her i Danmark, og at der, som udenrigsministeren har været inde på det ved flere lejligheder, ikke er noget særlig nyt i denne neutronbombe, så bortset fra at vi altså ikke vil have den på vores område, hvorfor skulle